

Καλώς ήρθατε στην Ενότητα 2

Καλώς ήρθατε στην Ενότητα 2 αυτού του διαδικτυακού τμήματος του Μαθήματος 4: Πρόσβαση σε Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας.

Σε αυτή την ενότητα, θα επικεντρωθούμε σε ηθικά ζητήματα που προκύπτουν κατά την υποστήριξη των αναγκών ψυχικής υγείας των μεταναστών και των προσφύγων.

Θα μάθετε για την εμπιστευτικότητα, την ιδιωτικότητα, τη συγκατάθεση μετά από ενημέρωση, την προστασία δεδομένων και τον ηθικό ρόλο των μη επαγγελματιών συμβούλων.

Τι είναι η ηθική στην ψυχική υγεία;

Η ηθική είναι οι αρχές που καθοδηγούν τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφερόμαστε προς τους άλλους.

Στην ψυχική υγεία, αυτό σημαίνει να είμαστε σεβαστικοί, αξιόπιστοι και προσεκτικοί με τις ευαίσθητες πληροφορίες.

Για τους μη επαγγελματίες συμβούλους, η ηθική πρακτική διασφαλίζει ότι τα άτομα που υποστηρίζετε αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη.

Γιατί η ηθική έχει σημασία – ειδικά για τους μετανάστες και τους πρόσφυγες...

Οι μετανάστες και οι πρόσφυγες συχνά αντιμετωπίζουν επιπλέον κινδύνους όταν αναζητούν βοήθεια...

...όπως ο φόβος των αρχών, το τραύμα και η δυσπιστία απέναντι στις επίσημες υπηρεσίες.

Ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής, η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και η κατανόηση των πολιτισμικών διαφορών είναι όλα εξαιρετικά σημαντικά όταν εργάζεστε με νεοαφιχθέντες μετανάστες και πρόσφυγες.

Ένα μικρό λάθος μπορεί να υπονομεύσει την προθυμία κάποιου να ζητήσει ξανά βοήθεια.

Εμπιστευτικότητα – τι σημαίνει...

Εμπιστευτικότητα σημαίνει να διατηρείτε τις προσωπικές πληροφορίες εμπιστευτικές.

Δεν πρέπει να μοιράζεστε ό,τι σας λέει κάποιος χωρίς την άδειά του – εκτός αν διατρέχει σοβαρό κίνδυνο βλάβης· και ακόμη και τότε, πρέπει να το χειριστείτε με προσοχή.

Εξηγείτε πάντα τον ρόλο σας και τι μπορείτε ή δεν μπορείτε να κρατήσετε εμπιστευτικό.

Ο ΓΚΠΔ και η προστασία των δεδομένων

24

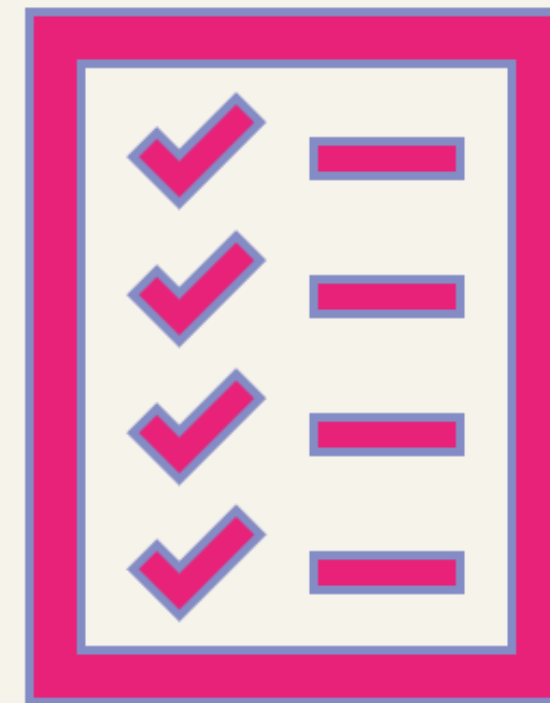
- Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (GDPR) ισχύει σε ολόκληρη την ΕΕ και προστατεύει τα προσωπικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν την ψυχική υγεία.
- Ως μη επαγγελματίας σύμβουλος, δεν πρέπει να καταγράφετε ή να αποθηκεύετε ευαίσθητα δεδομένα, εκτός εάν είναι απολύτως απαραίτητο και με τη συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου. Η συγκατάθεση πρέπει να είναι γραπτή.
- Εάν παραπέμψετε κάποιον σε μια υπηρεσία, κάντε το με την πλήρη κατανόηση και άδεια του ατόμου.
- Μάθετε περισσότερα για τον GDPR, παρακολουθώντας αυτό το σύντομο βίντεο: <https://youtu.be/I-VuonciKWk?feature=shared>

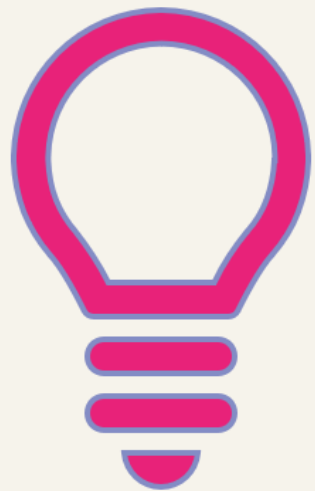
Ενημερωμένη συγκατάθεση

25

- Η ενήμερη συναίνεση σημαίνει ότι κάποιος συμφωνεί να λάβει φροντίδα ή υποστήριξη αφού έχει ενημερωθεί πλήρως – σε γλώσσα που κατανοεί.
- Πρέπει να γνωρίζει τι θα συμβεί, ποιοι θα εμπλακούν και ότι μπορεί να αρνηθεί.
- Η συγκατάθεση πρέπει να είναι εθελοντική, σαφής και συγκεκριμένη.

Σενάριο 3

Η Φατίμα είναι μια 19χρονη γυναίκα από τη Συρία, που ζει στο Βέλγιο. Την υποστηρίζετε μέσω μιας κοινοτικής ομάδας. Σας μιλάει για τους εφιάλτες της και συμφωνεί να επισκεφτεί μια υπηρεσία ψυχικής υγείας.

Μιλάει λίγα γαλλικά. Κανονίζετε έναν διερμηνέα. Της εξηγείτε ποιον θα συναντήσει και τι να περιμένει. Συμφωνεί με το ραντεβού.

→ Αυτό είναι ένα παράδειγμα ηθικής, ενημερωμένης υποστήριξης.

Ηθικά διλήμματα

Μερικές φορές οι καταστάσεις δεν είναι ξεκάθαρες.

Για παράδειγμα:

- Ένας νέος σας εμπιστεύεται, αλλά δεν θέλει βοήθεια.
- Κάποιος βιώνει δυσφορία, αλλά η οικογένειά του δεν συμφωνεί να αναζητήσει βοήθεια.
- Ένα άτομο σας ζητά να κρατήσετε μυστικό κάτι που υποδηλώνει κίνδυνο.

→ Σε αυτές τις περιπτώσεις, μιλήστε με έναν έμπιστο προϊστάμενο ή σύμβουλο και μην ενεργείτε ποτέ μόνος σας.

Τα όρια και ο ρόλος σας...

Να θυμάστε πάντα...

- Ως μη επαγγελματίας σύμβουλος, δεν είστε θεραπευτής.
- Προσφέρετε ενσυναίσθηση, πληροφορίες και καθοδήγηση.
- Ο ρόλος σας είναι να υποστηρίζετε – όχι να διαγιγνώσκετε ή να θεραπεύετε.
- Ο καθορισμός ορίων προστατεύει εσάς και το άτομο που βοηθάτε.

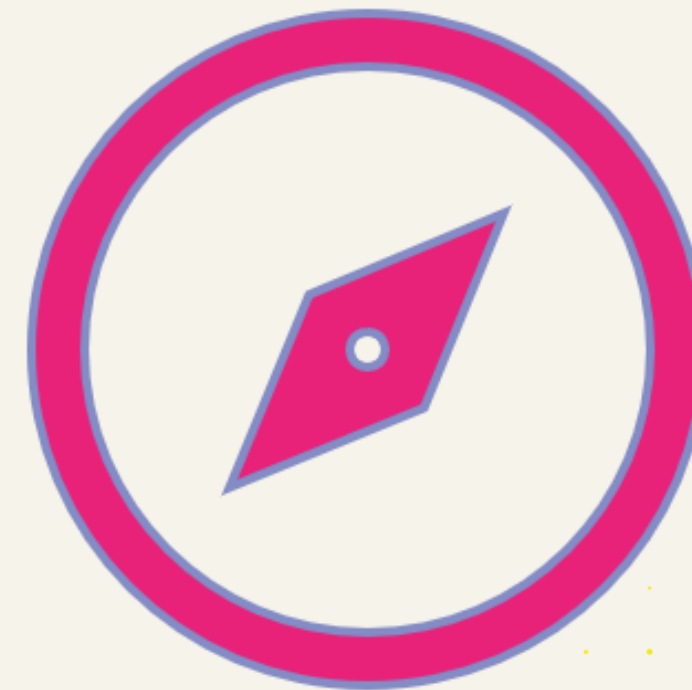
Σεβασμός και πολιτισμική ευαισθησία

29

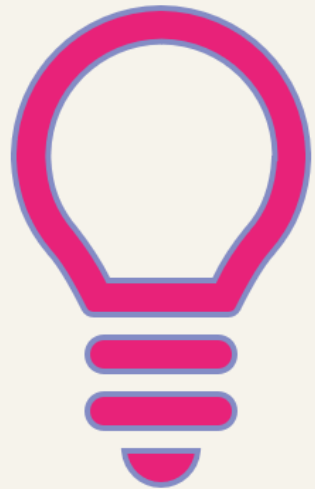
Ο σεβασμός προς τον πολιτισμό σημαίνει να ακούμε χωρίς να κρίνουμε.

Οι πεποιθήσεις σχετικά με την ψυχική υγεία διαφέρουν – σε ορισμένες κοινότητες, η συναισθηματική δυσφορία περιγράφεται μέσω σωματικών συμπτωμάτων ή πνευματικής γλώσσας.

Η πολιτισμική ευαισθησία σημαίνει να προσαρμόζεις τη γλώσσα και την προσέγγισή σου, χωρίς να επιβάλλεις τη δική σου άποψη.

Σενάριο 4

Ο Khalid είναι ένας νεαρός πρόσφυγας που ζει στη Γαλλία. Λέει ότι είναι «καταραμένος» και νιώθει ότι τον στοιχειώνουν τα βράδια. Θέλετε να τον βοηθήσετε. Δεν απορρίπτετε την πεποίθησή του, αλλά τον ρωτάτε τι είδους υποστήριξη θα τον έκανε να νιώσει άνετα.

Βρίσκετε έναν σύμβουλο κατάλληλο για τον πολιτισμό του μέσω μιας τοπικής ΜΚΟ.

→ Ο σεβασμός και η παραπομπή, όχι η διόρθωση, είναι η ηθική επιλογή.